

DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT

St.prp. nr. 18

(1999-2000)

Om disponering av Statpipe 2/4-S og
endringer av bevilgninger på
statsbudsjettet for 1999 m.m. under
Olje- og energidepartementet

*Tilråding fra Olje- og energidepartementet av 19. november
1999, godkjent i statsråd samme dag.*

Kap. 1820, 1825, 1860, 1892, 2440, 4810, 4820, 4826 4860,
5440, 5608

1 Innledning

I denne proposisjonen legger Olje- og energidepartementet (OED) frem endringsforslag på statsbudsjettet for 1999 i samsvar med punkt 2 under. I tillegg fremlegges redegjørelser m.m. knyttet til Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (SDØE), blant annet fullmakt til forenklet myndighetsbehandling og vederlagsfri overføring av eiendomsrett. I punkt 3 og 4 redegjøres det for kostnadsutviklingen i Åsgardkjeden, og disponering av Statpipe 2/4-S.

2 Endringsforslag

Kap. 1820 Norges vassdrags- og energidirektorat (jf. kap. 4820)

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Det foreslås at bevilgningen økes med 10 mill. kroner i forhold til gjeldende budsjett for 1999. Utgiftsøkningen, som har sammenheng med bruttobudsjettering av NVEs internasjonale virksomhet fra og med 1999, vil motsvares av en tilsvarende inntektsøkning over kap. 4820 Norges vassdrags- og energidirektorat, post 02 Oppdragsinntekter, jf. senere omtale.

Post 30 Forbygningsarbeider og opprydningstiltak, kan overføres

Ordningen med distriktsandel på 25 pst. fra kommuner i forbindelse med forbygningsarbeider ble gjeninnført i 1990. Distriktsandelen har siden den gang vært nettoført i NVEs regnskap. Riksrevisjonen har etterlyst hjemmel for nettoføringen.

Fra og med 1995 ble NVE gitt fullmakt til å nettoføre salgsinntekter ved utskiftning av utstyr, jf. St.prp. nr. 1 og Budsjett-innst. S. nr. 9 (1994-95). Resultatenhetene skal drive etter forretningsmessige prinsipper for entreprenørdrift. Det er i den sammenheng ønskelig at virksomheten i størst mulig grad har samme rammebetingelser som det private entreprenørmarkedet. Det foreslås derfor at NVE gis fullmakt til å nettoføre inntektene fra kommuner og andre oppdragsgivere over kap. 1820 Norges vassdrags- og energidirektorat, post 30 Forbygningsarbeider og opprydningstiltak, jf. Forslag til vedtak II.

Post 71 Refusjon av dokumentavgift

Ordningen med refusjon av dokumentavgift for kraftselskaper ble avviklet fra og med 1999, jf. St.prp. nr. 1 og Budsjett-innst. S. nr. 9 (1998-99).

I St.prp. nr. 23 (1998-99) ble det lagt til grunn at alle tilsagn om refusjon av dokumentavgift gitt i 1998 eller tidligere måtte være benyttet innen 31. desember 1999. Bevilgningen ble samtidig gjort overførbar til 1999. Ved behandlingen av St.prp. nr. 67 (1998-99) ble det bevilget 615 mill. kroner til dette formålet i tillegg til overføring av 190 mill. kroner i ubrukte midler fra 1998 til 1999, jf. Innst. S. nr. 236 (1998-99).

Pr. 1. november 1999 er det totalt utbetalt om lag 380 mill kroner i refusjon. Som kjent får tilsagnsmottakere ikke utbetalt refusjon fra NVE før de kan fremvise kvittering for innbetalt dokumentavgift. Beløpet vil derfor være identisk med innbetalt dokumentavgift over Finansdepartementets budsjett. Dette innebærer at det gjenstår en rest på om lag 425 mill. kroner som etter nåværende forutsetninger må utbetales innen 31. desember 1999. Det anses som lite sannsynlig at alle resttilsagn vil være utbetalt innen utgangen av 1999.

En stor del av de saker som kom inn før fristens utløp i forbindelse med avvikling av ordningen ble først ferdigbehandlet i 1999. Mange mottakere er selskaper der omorganiseringer medfører overskjøting av et stort antall eiendommer. Overskjøting av eiendommer kan være en svært tidkrevende prosess som krever tillatelser fra andre enn energimyndighetene. Departementet har fått spørsmål om tilsagnene må benyttes innen 31. desember 1999 til tross for at en eventuell overskridelse av tidsfristen skyldes forsinkelser i saksbehandlingen hos en annen offentlig myndighet.

Mange energiverk kan oppleve problemer med overskjøting av eiendommer, for eksempel kan delingsforretninger være nødvendig før overskjøting kan finne sted. Verdsettelsen av de ulike eiendommene må også avklares med ulike sorenskriverembeter. Mange av foretakene har eiendommer i flere embeter, og avklaring vil følgelig ta tid. Erfaringsmessig trenger de største selskapene vesentlig mer enn ett år på å få gjennomført overskjøtingen fordi så mange eiendommer er berørt.

Alle ovennevnte momenter tilsier at det nødvendigvis vil ta en del tid å få benyttet resttilsagnene.

Ettersom så mange utenforliggende forhold virker inn på varigheten av overskjøtingsprosessen, foreslås det at bevilgningen gjøres overførbart, jf. Forslag til vedtak III. Restandelen av tilsagn gitt i 1999 eller tidligere kan dermed komme til utbetaling i etterfølgende budsjettermin.

Post 74 (ny) Tilskudd til ettergivelse av lån

I forbindelse med arbeidet med Verneplan III og de midlertidig vernede vassdragene, ble det bevilget 4 mill. kroner som skulle benyttes til å få kartlagt kraftutbyggingsinteressene i de vassdrag som var til vurdering, jf. St.prp. nr. 1 og Budsjett-innst. S. nr. 8 (1982-83).

Bevilgningen ble gitt i form av lån til aktuelle kraftselskaper for å utarbeide ressursplaner for utnyttelse av vannkraftpotensialet i de vassdragene der man ikke hadde tilfredsstillende data. Forutsetningen var at lånene skulle tilbakebetales med statslånsrente dersom vassdraget ikke ble vernet. I motsatt fall skulle lånene ettergis i sin helhet.

Samlet plan ble utarbeidet samtidig med Verneplan III. Resultatet var at flere vassdrag som ikke ble vernet i Verneplan III ble plassert i kategori II eller III i Samlet plan, noe som innebar at de ikke kunne konsesjonsbehandles i kraftutbyggingssammenheng. Det ble imidlertid bestemt at lånene for vassdragene som ikke ble vernet, men plassert i kategori II og III i Samlet plan, skulle kunne fortsette å løpe på samme vilkår inntil myndighetene åpnet for konsesjonsbehandling. Pr. i dag er kr 630 000 utestående.

Tabell 2.1: Beregning av utestående lån

	Beløp
utlånt til 15 kraftselskaper i 1983	3 950 000
ettergitt i 1987 - vern i Verneplan III	- 2 930 000
inndratt i 1987 - ikke vern i Verneplan III og kategori I i Samlet plan	- 180 000
ettergitt i 1993 - vern i verneplan IV	- 210 000
fortsatt utestående	630 000

Tabell 2.2: Fordeling av utestående lån

Selskap	Beløp
Skiersfjordens kommunale kraftselskap (Sjåvatnområdet)	140 000
Skiersfjordens kommunale kraftselskap (Grunnåi)	40 000
Hedmark Energi	200 000
Lyse Kraft (Bjerkreimsvassdraget)	250 000
Sum	630 000

Arbeidet med verneplaner for vassdrag ble avsluttet med Verneplan IV i 1993. Det er fremdeles uklart om, og i tilfelle når, en ny revisjon av Samlet plan vil gjennomføres. Olje- og energidepartementet vurderer det som lite sannsynlig at eventuelle ytterligere revisjoner av Samlet plan vil medføre en omplassering av ovennevnte prosjekter fra kategori II til kategori I.

Det er i tillegg nå gått svært lang tid siden ressurskartleggingen for ovennevnte vassdrag ble gjort uten at de er blitt bygget ut. Olje- og energidepartementet kan vanskelig se at arbeidet som ble gjort den gang vil være til særlig nytte dersom disse vassdragene eventuelt skulle bli bygget ut i fremtiden. Både planer og kostnadsanslag vil måtte revurderes som følge av endrede forutsetninger.

Det foreslås på denne bakgrunn at utestående lånebeløp ettergis ved at det utgiftsføres kr 630 000 over kap. 1820, ny post 74 Tilskudd til ettergivelse av lån. Budsjettmessig vil bevilgningen motsvares av en like stor inntektsføring som oppgjør for utestående lån over kap. 4820, ny post 90, jf. senere omtale.

Kap. 1825 Energiøkonomisering

Post 72 Introduksjon av ny energiteknologi og bioenergi, kan overføres

Bevilgningen over denne posten dekker investeringsstøtte til varmeanlegg og vindkraftanlegg, tilskuddsordninger for byggesektoren og industrisektoren, BSI-ordningen, gassintroduksjon og investeringsstøtte til enøk i husholdninger, jf. St.prp. nr. 1 (1999-2000). Flere av de store prosjektene som støttes over posten er av en varighet som vanskeliggjør forvaltning av støtteordningen i tråd med dagens bevilgningspraksis. Dette har blant annet resultert i store overføringer fra et år til et annet, et problem som ser ut til å være økende. For å imøtekomme Riksrevisjonens kritikk av denne praksisen, foreslås det en omlegging av ordningen der en i større grad gjør bruk av tilsagnsfullmakt.

Støtten utbetales i dag løpende og etterskuddsvis på grunnlag av prosjektets dokumenterte utgifter. Om lag 15 pst. av totalt støttebeløp holdes tilbake til anlegget er kommet i drift og sluttrapport for prosjektet foreligger. Denne praksisen er etablert for å sikre god kontroll med prosjektenes fremdrift, og begrense eventuelle tap ved at påbegynte prosjekter ikke slutføres.

Skal målene i energimeldingen nås, forutsetter dette at det gis støtte til en rekke ulike prosjekter, også prosjekter av langsiktig karakter. Gjennomføringstiden, og dermed også utbetalingen av støtte, vil derfor for mange prosjekter strekke seg over flere år. Dette problemet forsterkes ved at enkelte

anlegg krever formell saksbehandling hos andre myndighetsorgan før arbeidene kan starte, blant annet byggesaksbehandling, konsesjonsbehandling og/eller behandling av utslippssøknader. Avklaring av forhold rundt prosjektenes finansiering kan også ta tid dersom kommunale og fylkeskommunale budsjettvedtak er utslagsgivende for iverksettelse.

Prosjektgjennomføring er ofte avhengig av statlig tilsagn i en tidlig fase for å sikre akseptable vilkår for øvrig prosjektfinansiering. Der den statlige støtten skal virke utløsende på prosjektet er utbygger avhengig av tilsagn for å igangsette kostbart planleggingsarbeid. Videre må det påregnes tid til ulike typer planprosesser, sluttforhandling med kunder og anbudsinnhenting. Selve byggearbeidene kan vare fra noen måneder og opp til 2-3 år. For enkelte større fjernvarmeanlegg kan byggetiden også strekke seg utover dette.

Ovennevnte nødvendiggjør en omlegging med hensyn til hvordan bevilgningene gis under denne ordningen. Det foreslås at man i større grad legger opp til et system med bruk av innvilgningsrammer/tilsagnsfullmakt som gir bedre samsvar mellom bevilgning og langsiktighet for de prosjekter som står sentralt i satsingen som er skissert i energimeldingen. Det vises også til omtale i St.prp. nr. 1 (1999-2000) hvor departementet varsler at en eventuelt vil komme tilbake til problemene med langsiktige prosjekter.

En tilsagnsfullmakt benyttes i tilknytning til ordninger hvor mottakeren vanligvis først skal oppfylle visse vilkår etter at tilsagn er gitt, slik at utbetaling ikke kan skje i samme budsjettermin. En slik fullmakt gir adgang til å avtale at betaling skal finne sted i neste budsjettermin eller seinere. Fullmaktsbeløpet angir det maksimale beløpet som man til enhver tid kan ha stående som tilsagn (sum av statens forpliktelser) uten dekning i budsjettet (årets bevilgning og overførte midler fra tidligere budsjetterminer).

Ved å benytte en tilsagnsfullmakt kan det gis tilsagn til et prosjekt i en tidlig fase. Det kan så følges opp med bevilgninger i senere perioder når prosjektet er under realisering og utbetalinger kan foretas.

Pr. oktober 1999 har NVE inngått bindende tilsagn for om lag 300 mill. kroner av et disponibelt budsjett på 378,5 mill. kroner. Totalbeløpet består av 194,5 mill. kroner i overførte midler, bevilgning for 1999 på 114 mill. kroner og en tilsagnsfullmakt på 70 mill. kroner. Det er planlagt en tildelingsrunde knyttet til vindkraftprosjekter mot slutten av året. Dette innebærer at det kan bli inngått forpliktelser for hele den disponible rammen i 1999. Totale utbetalinger i 1999 knyttet til allerede inngåtte tilsagn anslås til om lag 70 mill. kroner. Utbetalingene i 1999 kan således dekkes innenfor overførte midler fra 1998.

I forbindelse med revidert budsjett våren 1999 ble det trukket inn likviditet ved at bevilgningen ble redusert med 70 mill. kroner samtidig som det ble gitt en tilsagnsfullmakt på tilsvarende beløp, jf. St.prp. nr. 67 (1998-99). På bakgrunn av ovennevnte foreslås det å trekke inn ytterligere likviditet ved at bevilgningen i 1999 settes til null gjennom å redusere gjeldende budsjett med 114 mill. kroner. Videre bes det om Stortingets samtykke til å øke ovennevnte tilsagnsfullmakt med 114 mill. kroner, fra 70 til 184 mill. kroner, jf. Forslag til vedtak IV.

Kap. 1860 (nytt) Statsforetak under Olje- og energidepartementet (jf. kap. 4860)

Post 90 Innskuddskapital

I St.prp. nr. 1 (1999-2000) har regjeringen redegjort for behovet for å gi Statkraft økt finansiell handlefrihet.

Det foreslås å konvertere halvparten av selskapets ansvarlige lån på 3,85 mrd. kroner, det vil si 1,925 mrd. kroner, til innskuddskapital. Forslaget innebærer at statens innskuddskapital i Statkraft øker fra 15,4 mrd. kroner til 17,325 mrd. kroner. Konverteringen er foreslått gjennomført med virkning fra 16. desember 1999.

På denne bakgrunn foreslås det bevilget 1,925 mrd. kroner over nytt kap. 1860 Statsforetak under Olje- og energidepartementet, post 90 Innskuddskapital. Budsjettmessig vil bevilgningen motsvares av en like stor avdragsinnbetaling på Statkrafts ansvarlige lån, jf. kap. 4860, post 91.

Ved etableringen av Statkraft ble det fastsatt en låne- og garantiramme på 25 mrd. kroner. Stortinget samtykket i 1996 til at rammen ble utvidet til 32,5 mrd. kroner, jf. St.prp. nr. 58 og Innst. S. nr. 238 (1995-96). Statkraft har søkt om å få utvidet rammen til 42,5 mrd. kroner, jf. St.prp. nr. 1 (1999-2000).

For å sikre foretaket den forutsatte finansielle handlefriheten, mener regjeringen det er behov for å øke Statkrafts låne- og garantiramme.

Det bes derfor om at Stortinget gir Olje- og energidepartementet fullmakt til å øke Statkrafts låne- og garantiramme med inntil 10 mrd. kroner, fra 32,5 mrd. kroner til 42,5 mrd. kroner, jf. Forslag til vedtak V.

Kap. 1892 Kraftforsyningsberedskap (jf. kap. 4820)

Post 70 Tilskudd til sikringstiltak

I 1982 ble det opprettet syv beredskapslagre med transformatorolje, halvparten finansiert med statsstøtte over kap. 1892 Kraftforsyningsberedskap, post 70 Tilskudd til sikringstiltak, og halvparten med midler fra 37 involverte kraftselskaper.

Endringen i beredskaps- og forsyningssituasjonen de siste 15 årene har ført til at det ikke lenger er behov for opprettholdelse av beredskapslagrene med transformatorolje.

I 1999 er allerede to lagre blitt avhendet. NVE har til sammen fått tilbakebetalt kr 111 270. Forventet oppnådd pris for de resterende beredskapslagrene avhenger av konjunktorene i markedet. På bakgrunn av oppnådd pris på tidligere avhendede lagre, anslås tilbakebetalingene å utgjøre i størrelsesorden kr 350 000 - 450 000. Det forutsettes at alle kostnader knyttet til avvikling av lagrene og nødvendig vern mot forurensning dekkes før resterende del av salgsinntektene inntektsføres.

En ønsker å bruke tilbakeføringen av disse midlene til å gi tilskudd til innkjøp av reservemateriell i kraftforsyningen. På denne bakgrunn bes det om Stortingets samtykke til å overskride bevilgningen over kap. 1892 Kraftforsyningsberedskap, post 70 Tilskudd til sikringstiltak, mot tilsvarende merinn-

tekt knyttet til avhending av transformatorolje over kap. 4820 Norges vassdrags- og energidirektorat, post 50 Refusjoner, jf. Forslag til vedtak VI.

Kap. 2440/ 5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten

Forenklet myndighetsbehandling

Stortinget har samtykket i at Kongen under gitte forutsetninger kan godkjenne nye prosjekter på kontinentalsokkelen, jf. St.prp. nr. 1 og Budsjettinnst. S. nr. 9 (1998-99). Budsjettmessige virkninger for Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (SDØE) av slike beslutninger er budsjettert under kap. 2440/5440. Nedenfor følger en orientering om de prosjekter som er vedtatt under ordningen etter at St.prp. nr. 23 (1998-99) Om endringer av bevilgninger på statsbudsjettet for 1998 under Olje- og energidepartementet ble fremmet.

Sygna

Departementet mottok den 26. november 1998 søknad om godkjenning av plan for utbygging og drift av oljefeltet Sygna. Innretningene på Sygna planlegges knyttet opp mot Statfjordfeltet og vil drives som en integrert del av Statfjord C-plattformen. Sygna er planlagt å være i produksjon fra august 2000. Rettighetshavere er Statoil, Esso, Mobil, Norske Conoco, Norske Shell, Saga Petroleum, Idemitsu, Norsk Hydro, Elf, RWE-DEA og Enterprise. Statoil er operatør for utbyggingen. SDØEs andel utgjør 39,45 pst. De totale investeringene er i plan for utbygging og drift anslått til 1 407 mill. 1998-kroner. Investeringene i Sygna har siden plan for utbygging og drift ble levert økt med i størrelsesorden 100 mill. kroner. Planen innebærer investeringskostnader for SDØE på 245 mill. kroner i 1999. Plan for utbygging og drift av Sygna ble vedtatt ved kgl.res. 30. april 1999.

Borg

Departementet mottok den 15. april 1999 søknad om godkjenning av plan for utbygging og drift av oljefeltet Borg. Borg planlegges bygget ut med to injeksjonsbrønner og en produksjonsbrønn i tillegg til en allerede ferdigboret testbrønn som har blitt brukt til å utforske reservoaret.

Utbyggingen er basert på bruk av eksisterende innretninger i Tordis- og Gullfaksområdet. Brønnstrømmen fra Borg vil bli inkludert i brønnstrømmen fra Tordisfeltet og deretter transportert gjennom eksisterende feltledninger til Gullfaks C-plattformen. Borg kom i produksjon 1. juli 1999. Rettighetshavere er Statoil, Esso, Idemitsu, Norsk Hydro, Saga Petroleum, Elf og RWE-DEA. Saga er operatør for utbyggingen. SDØEs andel utgjør 51,1 pst.

De totale investeringene for utbygging av Borg er av operatøren estimert til 779 mill. 1999-kroner. Planen innebærer investeringskostnader for SDØE på 134 mill. kroner i 1999. Plan for utbygging og drift av Borg ble vedtatt ved kgl.res. 25. juni 1999.

Heimdal Gassenter

Produksjon av reservene i Heimdalfeltet opphørte 1. oktober 1999. Operatøren Norsk Hydro ønsket å sikre en langsiktig drift av Heimdal-plattformen ved å gjøre den om til et knutepunkt både for gassbehandling og gasstransport; Heimdal Gassenter. SDØEs andel i Heimdal og Heimdal gassenter er 20 pst.

Plattformens prosesseringskapasitet vil benyttes som grunnlag for å prosessere gass fra Huldra, Vale, Skirne og eventuelle andre nye utbygginger i området rundt Heimdal. Heimdal vil i tillegg ta i mot, komprimere og sende videre tørrgass fra rørledninger som planlegges knyttet opp mot Heimdal. For å kunne realisere Heimdal Gassenter må den eksisterende plattformen oppgraderes og modifiseres. Videre vil det bli bygget en ny stigerørsplattform, som vil bli forbundet med den eksisterende plattformen med en bro.

Gass fra Heimdal Gassenter vil kunne transporteres til kontinentet gjennom transportsystemet Statpipe, og eventuelt til Storbritannia gjennom en eventuell ny forbindelsesrørledning fra Heimdal til Friggrørledningen. Brukerne av Heimdal Gassenter vil dele på de totale investeringene på 1 564 mill. 1998-kroner. Nåverdien av prosjektet for Heimdal er av operatøren beregnet til 265 mill. kroner ved avkastningskrav på 7 pst. reelt før skatt og til 68 mill. kroner ved avkastningskrav på 7 pst. reelt etter skatt.

For SDØE vil utbygging og drift av Heimdal i 1999 medføre om lag 402 mill. kroner i investeringer, 46 mill. kroner i driftsutgifter og 12 mill. kroner i kalkulatoriske renter. Heimdal stigerørsplattform vil ved ferdigstillelse bli en integrert del av rørledningsinteressentskapet Oseberg Gasstransport (OGT). Heimdal Gassenter og OGT vil være av stor betydning for å sikre norsk sokkels evne til å oppfylle inngåtte gassalgskontrakter. Begge prosjektene må ferdigstilles innen 1. oktober 2000 dersom Oseberg skal kunne oppfylle sine leveringsforpliktelser med oppstart denne dato. Plan for utbygging og drift av Heimdal gassenter ble vedtatt ved kgl.res. 15. januar 1999.

Oseberg Gasstransport

Oseberg ble i 1996 tildelt ansvar for årlige leveranser på 2 mrd. m³ gass fra 1. oktober 2000 til og med 30. september 2017. På bakgrunn av denne allokeringsbeslutningen, besluttet partnerne i Oseberggruppen å etablere interessentskapet Oseberg Gasstransport (OGT) for å legge og drive en gassrørledning som vil knytte Osebergfeltet opp mot den eksisterende ilandføringsrørledningen til kontinentet (Statpipe) ved Heimdal.

Rettighetshavere i Oseberg gasstransport er Norsk Hydro (operatør), Statoil, Saga Petroleum, Elf, Mobil og Total. SDØEs andel er 50,8 pst. Årlige gassleveranser fra Oseberg vil i utgangspunktet være 2 mrd. m³. Det er lagt til grunn at volumene med tiden vil bli vesentlig høyere, siden planlagt produksjon fra Oseberg vil øke betydelig fremover og andre felt i området kan bli tildelt rett til nye gassleveranser.

Ved å utnytte fleksibiliteten i systemet kan kapasiteten i Oseberg Gasstransport komme opp i om lag 20 mrd. m³ pr. år. Operatøren har anslått investeringskostnadene for den anbefalte løsningen til om lag 1 456 mill. 1998-kroner. For SDØE vil utbygging og drift av Oseberg Gasstransport i 1999 medføre om lag 515 mill. kroner i investeringer, 17 mill. kroner i driftsutgifter og 14

mill. kroner i renter. Plan for anlegg og drift av Oseberg Gasstransport ble vedtatt ved kgl.res. 15. januar 1999.

Utbygging av undervannsinnstallasjoner for produksjon av olje fra Troll Vest gassprovins

I juni 1997 ble plan for utbygging og drift av den resterende oljen i Troll Vest Gassprovins godkjent, jf. St.prp. nr. 38 (1996-1997). Olje- og energidepartementet mottok den 30. juni 1998 søknad om godkjennelse av tilleggsplan til sistnevnte plan. Tillegget omfatter utbygging av brønngruppe T som vil bestå av 8 nye brønner. Rettighetshavere i Troll er Statoil, Shell, Norsk Hydro (operatør for Troll olje), Saga, Elf, Conoco og Total. SDØEs eierandel i Troll er 62,93 pst.

Utbyggingsløsningen innebærer en endret dreneringsplan for den sørøstlige delen av Troll Vest Gassprovins, plan for installasjon av brønngruppe T, oppknytting av brønngruppen til Troll C-plattformen, samt boring av åtte ekstra produksjonsbrønner. Brønngruppe T ligger i sydområdet av Troll Vest Gassprovins, om lag 7 km fra Troll C-plattformen. Operatøren anslår de utvinnbare oljereservene fra utbyggingen til å være om lag 10,5 mill. m³.

Prosjektet planlegger oppstart i 2002. Operatøren har beregnet prosjektets investeringer til 1 790 mill. 1998-kroner og prosjektets nåverdi før skatt til 3,1 mrd. kroner ved 7 pst. diskonteringsfaktor. Plan for utbygging og drift ble vedtatt ved kgl.res. 4 februar 1999.

Andre utbyggingssaker som kan bli behandlet innen utgangen av 1999

Det kan bli aktuelt å behandle plan for anlegg og drift av Norne gasseksport, Tune, Heidrun gasseksport og Draugen gasseksport innen utgangen av 1999. Dette inngår i forslaget til bevilgning for 2000 under kap. 2440, post 30 Investeringer. Departementet vil komme tilbake med en nærmere orientering vedrørende disse prosjektene i forbindelse med nysalderingen for 2000.

Vederlagsfri overføring av eiendomsrett

Stortinget har gitt Olje- og energidepartementet fullmakt til å godkjenne vederlagsfri overføring av eiendomsrett fra en rettighetshavergruppe hvor SDØE er en av rettighetshaverne til en annen rettighetshavergruppe, jf. St.prp. nr. 1 og Budsjett-innst. S. nr. 9 (1998-99). Fullmakten gjelder for de prosjekter hvor Kongen har fått fullmakt til å godkjenne plan for utbygging/anlegg og drift, samt ved mindre endringer for prosjekter hvor plan for utbygging/anlegg og drift allerede er godkjent. Fullmakten er gitt under forutsetning av at overføringen av eiendomsrett ikke har prinsipielle eller samfunnsmessige sider av betydning, og at SDØE er sikret tilstrekkelig bruksrett.

I forbindelse med nysalderingen hvert år gis det en samlet orientering om siste års overføringsprosjekter til Stortinget. I St.prp. nr. 7 (1994-95) ble det informert om at departementet for fremtiden ville rapportere overføringene etter at avtalene er godkjent av departementet. I perioden fra nysalderingen for 1998, jf. St.prp. nr. 23 (1998-99), til 15. august 1999 er det godkjent én avtale om vederlagsfri overføring av statlig eiendomsrett. Dette er avtale mellom rettighetshaverne i Troll Oljerør og Statoil for tilknytning av Troll Oljerør I til

Mongstadterminalen. Troll Oljerør I har betalt for tilknytningen, men eiendomsretten til utstyret er overført vederlagsfritt til Statoil. SDØE har en eierandel på 62,93 pst. i Troll Oljerør I. Den samlede verdi av utstyret som overføres er 26,5 mill. 1995-kroner. SDØEs andel av investeringene er 16,7 mill. 1995-kroner.

SDØEs investeringer i Åsgardanleggene på Kårstø

Ved behandlingen av St.prp. nr. 50 (1995-96) samtykket Stortinget i at departementet kan godkjenne vederlagsfri overføring av eiendomsrett i gassbehandlingsanleggene fra rettighetshaverne i Åsgard til rettighetshaverne i Statpipe, jf. Innst. S. nr. 251 (1995-96). Det ble forutsatt at rettighetshaverne i Åsgard ble sikret en tilfredsstillende bruksrett og en rimelig andel av overskuddet fra eventuell tredjeparts bruk av anlegget. SDØEs andel i Åsgard utgjør 46,95 pst.

Siden St.prp. nr. 50 (1995-96) og frem til i dag har anleggene på Kårstø som kjent gjennomgått en betydelig utvikling hva gjelder omfang, størrelse og investeringer. På bakgrunn av operatørens rapporteringer har departementet ved flere anledninger orientert Stortinget om kostnadsutviklingen for Kårstøanleggene i forbindelse med Åsgardutbyggingen, jfr. St.prp. nr. 1 (1997-98) og St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 3 (1997-98) høsten 1997, St.prp. nr. 65 (1997-98) våren 1998, St.prp. nr. 8 (1998-99) høsten 1998, St.meld. nr. 37 (1998-99) våren 1999 og St.prp. nr. 1 (1999-2000) høsten 1999.

Departementet har avtalen, som blant annet regulerer overføring av eiendomsrett til anleggene som finansieres av Åsgard, til behandling. I henhold til avtalen mellom Statpipe og Åsgard skal overføringen av eiendomsrett til anleggene eventuelt først skje etter at disse er klare til bruk neste år.

Departementet nærmer seg nå sluttbehandling av denne saken og ser det som hensiktsmessig, i lys av utviklingen i utbyggingsprosjektene på Kårstø siden Stortingets behandling av St.prp. nr. 50 (1995-96), å informere Stortinget om kostnadsstatus for SDØEs investeringer i forbindelse med Åsgard investeringer på Kårstø.

Utviklingen i investeringsanslagene er vist i tabellen nedenfor.

Tabell 2.3: Utviklingen i investeringsanslagene i forbindelse med SDØEs investeringer i Åsgardanleggene på Kårstø (i faste mill. 1999-kr med valutaeffekt)

	St.prp. nr. 50 (1995-96)	September 1999
Åsgard Unit	2 661	7 078
herav SDØE	1 249	3 323

I tillegg til de anlegg som finansieres av Åsgard Unit, foretas det også andre anleggsinvesteringer på Kårstø som finansieres av partnerskapene i blant annet Statpipe, Etanor, Åsgard Transport og Europipe 2.

Dersom departementet godkjenner overdragelse av eiendomsrett til de anleggene som finansieres av Åsgard til Statpipe, vil dette for SDØEs del utgjøre 3 323 mill. kroner. Det forutsettes ved eventuell overførsel av eiendomsrett at SDØE som rettighetshaver i Åsgard blir sikret tilfredsstillende bruksrett og en rimelig andel av overskuddet fra eventuell tredjeparts bruk av anleggene.

SDØE-kjøp av andeler i forbindelse med utbygging av Tunefeltet

Olje- og energidepartementet mottok 6. juli 1999 søknad om godkjenning av plan for utbygging og drift av Tunefeltet vest for Oseberg. Hoveddelen av feltet ligger i utvinningstillatelse 190, og deler av feltet strekker seg inn i utvinningstillatelsene 034 og 053. Rettighetshavere i utvinningstillatelse 190 er Norsk Hydro (operatør, 30 pst.), Statoil (50 pst.), Total (10 pst.) og Elf (10 pst.). Hele Statoils andel utgjøres av SDØE.

De utvinnbare reserver i Tune er vurdert til om lag 27 mrd. m³ gass og 7 mill. m³ kondensat. Planlagt platåproduksjon er 3 mrd. m³ gass pr. år fra 2002 til 2006. Feltet vil bli bygget ut med en brønnramme med rørledning til Oseberg D-plattformen for prosessering. Investeringene er anslått til 2,6 mrd. kroner.

Prosjektet har god lønnsomhet. Utnyttelse av ledig kapasitet på Oseberg feltsenter bidrar til dette. Med de forutsetninger departementet legger til grunn, har utbyggingen en nåverdi (ved 7 pst. realrente) på 1,9 mrd. 1999-kroner før skatt.

Rettighetshaverne i utvinningstillatelse 190 har forhandlet frem avtaler med rettighetshaverne i utvinningstillatelsene 053 og 034. For ressursene i 053 er man blitt enige om at rettighetshaverne i 190 kjøper produksjonsrettighetene. Dette bokføres som en driftskostnad. For ressursene i 034 er man blitt enige om at rettighetshaverne i 190 kjøper hele utvinningstillatelsen slik at eiersammensetningen i de respektive lisenser blir identisk. Dette bokføres som en investering.

SDØE-andelen i utvinningstillatelse 190 er 50 pst. og SDØE-andelen i utvinningstillatelse 034 må derfor økes til 50 pst. Utvinningstillatelse 034 er i dag 100 pst. eid av Shell. Avtalen er betinget av hvilke ressurser som senere viser seg å være tilstede i 034 og er derfor delt i to trinn. Samlet vil SDØEs investeringer kunne bli inntil 20 mill. 1998-kroner.

Budsjettendringer

Gjeldende bevilgning for 1999 under kap. 2440 og kap. 5440 er basert på Stortingets budsjettvedtak i desember 1998 (blå bok) og Stortingets vedtak 18. juni 1999 der kap. 2440, post 22 ble økt med 6 mill. kroner, post 30 Investeringer ble økt med 3 100 mill. kroner og post 50 Overføring til Statens petroleumsforsikringsfond ble redusert med 14 mill. kroner. Under kap. 5440 ble post 24 Driftsresultat redusert med 4 989 mill. kroner, post 30 Avskrivninger ble redusert med 2 500 mill. kroner og post 80 Renter ble redusert med 600 mill. kroner, jf. St.prp. nr. 67 og Innst. S. nr. 236 (1998-99).

Til grunn for forslag til ny bevilgning ligger oppdatert prognose fra Statoil etter tredje kvartal. Statoil har lagt til grunn en oljeprisforutsetning på 130 kroner pr. fat som gjennomsnitt for 1999. Dette innebærer en økning på 20 kroner pr. fat i forhold til gjeldende budsjett for 1999, jf. St.prp. nr. 67 (1998-99).

Anslaget for kap. 2440, post 30 Investeringer er økt med 1 500 mill. kroner, fra 28 000 mill. kroner til 29 500 mill. kroner. Dette skyldes hovedsakelig kostnadsoverskridelser på Åsgard, Kårstø utbyggingsprosjekt og Troll C.

Anslaget for kap. 5440, underpost 24.1 Driftsinntekter er økt med 6 900 mill. kroner fra 65 900 mill. kroner til 72 800 mill. kroner. Hovedårsaken er høyere oljepris.

Anslaget for kap. 5440 underpost 24.2 Driftsutgifter er økt med 500 mill. kroner fra 15 600 mill. kroner til 16 100 mill. kroner. Dette skyldes hovedsakelig høyere transportkostnader.

Anslaget for kap. 5440, underpost 24.3 Lete- og feltutviklingsutgifter er redusert med 300 mill. kroner fra 2 100 mill. kroner til 1 800 mill. kroner. Dette skyldes lavere leteaktivitet.

Anslaget for kap. 5440, underpost 24.4 og post 30 Avskrivninger er redusert med 400 mill. kroner, fra 14 900 mill. kroner til 14 500 mill. kroner. Dette skyldes hovedsakelig lavere oljeproduksjon enn forventet.

Anslaget for kap. 5440, underpost 24.5 og post 80 Renter er økt med 100 mill. kroner fra 8 300 mill. kroner til 8 400 mill. kroner. Dette skyldes at totalkapitalen er høyere enn forutsatt som følge av høyere investeringer.

Ovennevnte endringer fører til at kap. 5440, post 24 Driftsresultat samlet øker med 7 000 mill. kroner, fra 25 000 mill. kroner til 32 000 mill. kroner i 1999.

Tabell 2.4: Endringer på statsbudsjettet 1999 under kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (i 1 000 kr).

Kap/ post Under- post	Bet egn else	Gjeldende bevilgning ¹	Forslag til ny bevilgning	Endring	
2440	22	Fjerningsutgifter	14 000	14 000	0
	30	Investeringer	28 000 000	29 500 000	1 500 000
	50	Overføringer til Statens petroleumsforsikringsfond	586 000	586 000	0
Sum kap. 2440	28 600 00	30 100 000	1 500 000		
5440	24.1	Driftsinntekter	65 900 000	72 800 000	6 900 000
	24.2	Driftsutgifter	-15 600 000	-16 100 00	-500 000
	24.3	Lete- og feltutviklingsutgifter	-2 100 000	-1 800 000	300 000
	24.4	Avskrivninger	-14 900 000	-14 500 000	400 000
	24.5	Renter	-8 300 000	-8 400 000	-100 000
	24	Driftsresultat	25 000 000	32 000 000	7 000 000
	30	Avskrivninger	14 900 000	14 500 000	-400 000
	50	Overføring fra Statens petro- leumsforsikringsfond	0	550 000	550 000
	80	Renter	8 300 000	8 400 000	100 000
	85	Renter på mellomregnskapet	0	-20 000	-20 000
Sum kap. 5440	48 200 000	55 430 000	7 230 000		
Kontantstrømmen til SDØE:					
		Innbetalinger	65 900 000	73 350 000	7 450 000

Tabell 2.4: Endringer på statsbudsjettet 1999 under kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (i 1 000 kr).

		Utbetalinger	46 300 000	48 020 000	1 720 000
Netto-inntekt fra SDØE	19 600 000	25 330 000	5 730 000		

¹ Gjeldende bevilgning for 1999 er basert på Stortingets budsjettvedtak i desember 1998 (blå bok) og senere endringer i 1999.

På bakgrunn av oppgjør for skader som har funnet sted og forventede skadeutbetalinger for resten av året, foreslås det en bevilgning på 550 mill. kroner i 1999 under kap. 5440, post 50 Overføring fra Statens petroleumsforsikringsfond.

Anslaget for kap. 5440, post 85 Renter mellomregnskap er -20 mill. kroner (utgift). Under denne posten inntektsføres/utgiftsføres renter på utestående beløp mellom staten og Statoil som forretningsfører for SDØE.

Ovennevnte endringer medfører samlet sett at SDØEs netto kontantstrøm øker med 5 730 mill. kroner, fra 19 600 mill. kroner til 25 330 mill. kroner. Dette gir isolert sett en tilsvarende økning i overføringen til Statens petroleumsfond. Endring av kap. 2800 Statens petroleumsfond, vil bli foreslått i Finansdepartementets nysalderingsproposisjon.

Kap. 4810 Oljedirektoratet (jf. kap. 1810)

Post 03 Refusjon av tilsynsutgifter

Inntektene under denne posten kommer fra rettighetshavernes refusjon til Oljedirektoratet for utgifter direktoratet har hatt i forbindelse med tilsyn med petroleumsvirksomheten til havs.

I St.prp. nr. 1 (1998-99) understrekes det at omfanget av tilsynsarbeidet i det enkelte år kan være vanskelig å anslå. Dette har sammenheng med at ressursbruken er avhengig av forhold som avdekkes gjennom tilsynsarbeidet og derfor er vanskelig å forutsi.

Videre har forsinkelser i ODs regelverksprosjekt medført behov for omdisponeringer av interne ressurser til regelverksarbeid, og dermed en reduksjon i inntektsgivende tilsynsarbeid. Prosjektet har vist seg å være mer ressurskrevende enn tidligere forutsatt, og prosjektperioden er forskjøvet ett år frem til 1. juli 2001. Innleide konsulenter har til en viss grad bidratt til å redusere effektene av dette, men inntektene på posten vil allikevel reduseres med 5 mill. kroner, fra 54 til 49 mill. kroner.

Post 05 Salg av publikasjoner

Inntektene under posten er knyttet til Oljedirektoratets salg av publikasjoner. Som følge av overgang fra papirutgave til CD-rom for ODs største salgsobjekt reduseres inntektene i 1999 med 2 mill. kroner, fra 4 til 2 mill. kroner.

Kap. 4820 Norges vassdrags- og energidirektorat (jf. kap. 1820 og 1892)

Post 02 Oppdragsinntekter

Bevilgningen over kap. 4820 Norges vassdrags- og energidirektorat, post 02 Oppdragsinntekter foreslås økt med 10 mill. kroner i forhold til gjeldende budsjett for 1999 mot en tilsvarende økning over kap. 1820, post 21.

Post 90 (ny) Ettergivelse av lån

I forbindelse med at utestående lånebeløp på kr 630 000 foreslås ettergitt ved en utgiftsbevilgning over kap. 1820, ny post 74, foreslås tilsvarende beløp inntektsført som oppgjør for utestående lån over kap. 4820 Norges vassdrags- og energidirektorat, ny post 90 Ettergivelse av lån.

Kap. 4826 (nytt) Hjemfalte anlegg

Post 03 Salgsinntekter

I 1970 hjemfalt samtlige fall og vassdragsanlegg i Tårnelven og Kobbølven til staten. Anleggene ble deretter drevet av AS Sydvaranger frem til 1979 da Tårnet kraftverk ble stanset som følge av dambrudd i Storvatnet. Kobbholm kraftverk ble drevet frem til 1992 da tilløpsrøret hadde fått så store lekkasjer at det ikke var mulig å drive lenger.

Kobbholm kraftverk ble lagt ut for salg i 1995 og det ble inngått intensjonsavtale med en potensiell kjøper om å overta kraftverket for kr 300 000. Prisen reflekterer de store rehabiliteringskostnadene som kjøper må påregne. I budsjettet for 1996 ble det bevilget 6 mill. kroner over kap. 1820 til vedlikehold og opprydding ved en eventuell nedlegging av kraftverket. Det foreslås at gjenværende midler som er avsatt til dette formålet benyttes til andre oppryddings tiltak og forbygningsarbeider.

Sør-Varanger kommune eier 1/3 av kraftverket. Kommunen har bedt staten ivareta dens interesser ved videre disponering av kraftverket. Salgssummen vil bli fordelt med 1/3 på kommunen og 2/3 på staten.

Ved kgl.res. av 4. juni 1999 fikk Kobbholm Kraft AS konsesjon til erverv av vannfallrettigheter og regulering. Salg av fallrettighetene i vassdrag med nødvendig grunn og tilhørende anlegg forutsetter Stortingets samtykke, og konsesjonen ble derfor gitt med forbehold om et slikt samtykke. Konsesjon ble i dette tilfellet gitt før overdragelsen hadde funnet sted fordi kjøperen skulle få vurdere konsesjonsvilkårene før kjøpet ble endelig gjennomført.

I departementets meddelelse om konsesjon til Kobbholm Kraft AS ble det tatt forbehold om Stortingets samtykke til salg av fallrettighetene, og at en ville be om et slikt samtykke i forbindelse med nysalderingen av budsjettet for 1999. Kjøper fikk frist til 7. oktober 1999 med å fatte endelig beslutning om overtagelse. Kobbholm Kraft AS har ved brev av 4. oktober akseptert konsesjonen og bekrefter at selskapet ønsker å overta kraftanlegget.

Kobbholm Kraft AS har besluttet å vente med oppstart av nødvendige rehabiliteringsarbeider fordi selskapet mener kraftprisene er for lave til å for-

svare investeringene. I konsesjonen er det gitt vilkår om at arbeidet må igangsettes i løpet av en frist på 5 år regnet fra konsesjonsdatoen, og fullføres innen en frist på ytterligere 5 år. I tillegg kan fristene forlenges dersom det foreligger særlige omstendigheter.

Kobbholm Kraft AS har videre bedt om departementets bekreftelse på at konsesjonstiden på 60 år vil gjelde fra det tidspunkt anlegget formelt overtas. Departementet viser til at konsesjonstiden regnes fra tidspunktet for Stortingets samtykke til salg av anlegget.

Olje- og energidepartementet ber med dette om Stortingets samtykke til å overdra statens andel av Kobbholm kraftverk til Kobbholm Kraft AS. En tar sikte på å fullføre overdragelsen i løpet av året.

På denne bakgrunn foreslås det bevilget kr 200 000 i 1999 over nytt kap. 4826 Hjemfalte anlegg, post 03 Salgsinntekter, i forbindelse med overdragelse av statens andel i Kobbholm kraftverk.

Kap. 4860 Statsforetak under Olje- og energidepartementet (jf. kap. 1860)

Post 91 Avdrag, Statkraft SF

Statkraft har varslet at de ønsker å nedbetale 1,925 mrd. kroner av det ansvarlige lånet pr. 15. desember 1999 dersom resterende andel på 1,925 mrd. kroner konverteres til innskuddskapital pr. 16. desember samme år, jf. St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 9 (1999-2000). På denne bakgrunn foreslås bevilgningen økt med til sammen 3,85 mrd. kroner i forhold til vedtatt budsjett 1999.

Kap. 5608 Renter av lån til statsforetak under Olje- og energidepartementet

Post 81 Renter, Statkraft SF

I St.prp. nr. 1 (1998-99) ble det budsjettert med renteinnbetalinger på totalt 218 mill. kroner knyttet til foretakets serielån i 1999. Det ble ikke budsjettert med renteinnbetalinger på Statkrafts ansvarlige lån.

På bakgrunn av oppdatert prognose for Statkrafts resultat for 1999 og ovennevnte forutsetninger knyttet til nedbetaling og konvertering av det ansvarlige lånet, anslås det å påløpe om lag 35 mill. kroner i renter på det ansvarlige lånet i 1999. Anslaget er usikkert fordi det er knyttet opp til Statkrafts resultat.

Det foreslås derfor at bevilgningen over kap. 5608 Renter av lån til statsforetak under Olje- og energidepartementet, post 81 Renter, Statkraft SF, økes med 35 mill. kroner i forhold til gjeldende budsjett for 1999.

3 Kostnadsutviklingen i Åsgardkjeden

Det vises til orienteringen om prosjektene i Åsgardkjeden i St.meld. nr. 37 (1998-99) og St.prp. nr. 1 (1999-2000). Åsgardkjeden omfatter feltutbyggingen i Norskehavet, rørgassrørledningen Åsgard Transport fra feltet til Kårstø i Rogaland, de nye gassbehandlingsanleggene på Kårstø og eksportgassrørledningen Europipe 2 fra Kårstø til Dornum i Tyskland.

Statoils totale investeringsanslag for prosjektene i Åsgardkjeden var i mars 1999 på 66 137 mill. kroner, jf. St.meld. nr. 37 (1998-99). I St.meld. nr. 37 ble det også redegjort for muligheten av nye kostnadsøkninger innen prosjektene ferdigstilles. De mulige kostnadsøkningene viste i hvilken grad de ulike prosjektene i Åsgardkjeden var eksponert for ytterligere kostnader utover investeringsanslagene. I St.prp. nr. 1 (1999-2000) ble det orientert om nytt totalt investeringsanslag for prosjektene i Åsgardkjeden på 67 110 mill. kroner, en økning med 973 mill. kroner i forhold til tidligere anslag. Av denne økningen kan 524 mill. kroner henføres til endringer i valutaforutsetninger.¹⁾ Økningen var innenfor den totale kostnadsrammen i St.meld. nr. 37 (1998-99) hvor mulige kostnadsøkninger var inkludert.

Departementet ble i forbindelse med eiermøte i Statoil 28. oktober 1999 orientert om at den totale kostnadsrammen som ble indikert i nevnte stortingsmelding, hvor mulige kostnadsøkninger ble anslått, fastholdes.

Eksponeringen for mulige kostnadsøkninger er imidlertid noe omfordelt mellom prosjektene i forhold til omtalen i St.meld. nr. 37 (1998-99). Hovedendringene i forhold til orienteringen i St.meld. nr. 37 (1998-99), er ifølge Statoil at en større andel av eksponeringen for kostnadsøkninger nå er henført til Åsgardfeltet, mens muligheten for økte kostnader for rørledningene Åsgard Transport og Europipe 2 er tilsvarende redusert. For Kårstøanleggene fastholder Statoil sitt tidligere anslag for mulige kostnadsøkninger.

Nye investeringsanslag for prosjektene i Åsgardkjeden vil ifølge Statoil fremlegges i løpet av våren 2000.

¹⁾ Valutaeffekten viser hvordan endret kronekurs og nye forventninger om kronekurs slår ut på investeringsanslagene. Justerte valutaforutsetninger kan henføres til makroøkonomiske forklaringsfaktorer, og ikke prosjektmessige forhold. Kostnadsøkninger som følge av endringer i valutaforutsetningene er derfor ikke medregnet i Statoils anslag for mulige kostnadsøkninger.

4 Disponering av Statpipe 2/4-S

Olje- og energidepartementet legger med dette frem forslag om endelig disponering av Statpipe 2/4-S. Statpipe 2/4-S er en stigerørsplattform som tjente som tilknytning mellom gassrørledningen Statpipe og Ekofiskfeltet.

Stigerørsplattformen 2/4-S ble installert i 1983 og satt i drift i 1985. Rettighetshavere er operatøren Statoil (58,25 pst.), Elf (10 pst.), Norsk Hydro (8 pst.), Mobil (7 pst.), Esso (5 pst.), Shell (5 pst.), Conoco (2,75 pst.), Total (2 pst.) og Saga (2 pst.).

Gassrørledningen Statpipe transporterer gass hovedsakelig fra Statfjord, Gullfaks og Heimdal til gassrørledningen Norpipe. Før omleggingen av Ekofiskfeltet ble gass fra Statpipe ledet inn på Ekofisksenteret via stigerørsplattformen Statpipe 2/4-S før videretransport gjennom Norpipe. Etter omleggingen av Ekofisk er ikke stigerørsplattformen lenger i bruk og gass fra Statpipe blir nå ledet direkte inn i Norpipe gjennom Ekofisk omløp som ble satt i drift høsten 1998.

Statpipe 2/4-S består av plattformunderstell, gass stigerør tilknyttet Statpipe gassrørledning, dekkсанlegg, to broer til stigerørsplattform 2/4-R tilhørende Ekofisk, samt plattform som understøtter disse to broene.

Etter legging av Ekofisk omløp er en 36 tommer vid, 4,2 km lang del av Statpipeledningen ikke lenger i bruk. Ledningen er rensset, fylt med vann og sikret, og krever ikke vedlikehold.

Statlig overtakelse av innretningene

Departementet ønsker ikke at retten fastsatt i petroleumsloven til statlig overtakelse av innretningen blir benyttet. Statpipe 2/4-S er ikke lenger i bruk, og det er ikke identifisert muligheter for en lønnsom bruk av plattformen senere.

Rettighetshavernes anbefaling

Rettighetshaverne anbefalte i disponeringsplanen at overbygget fjernes så raskt som mulig basert på målinger og projeksjoner om innsynkning av havbunnen i Ekofiskområdet. Det ble vurdert å være høy risiko for at plattformen i løpet av de nærmeste år ville kunne havarere grunnet skader påført av bølger. Dette ville øke fjerningskostnadene. Ved å fjerne overbygget elimineres denne risiko, i det understellet uten overbygg ikke vil skades av bølger.

Nyere målinger har vist at innsynkningen avtar. Rettighetshaverne anbefaler i brev av 10. september 1999, basert på disse målingene, at overbygget fjernes i år 2001 og at understellet blir midlertidig etterlatt. Departementet mottok 25. oktober 1999 avslutningsplan for installasjonene i Ekofiskområdet. Det foreslås at fjerning av stålunderstellet til Statpipe 2/4-S samordnes med denne planen. Avstanden fra 2/4-S til nærmeste Ekofisk-installasjon er om lag 150 meter. Midlertidig etterlatelse øker muligheten for å finne alternative gjenbruksløsninger.

Rettighetshaverne anbefaler videre at disponering av den del av Statpipe som ikke lenger er i bruk avklares på et senere tidspunkt.

Merknader fra høringsinstansene

Rettighetshavernes forslag til endelig disponering ble sendt på høring til Kommunal- og regionaldepartementet, Miljøverndepartementet, Fiskeridepartementet, Forsvarsdepartementet, Norges Fiskarlag, Norges Miljøvernforbund, Norges Naturvernforbund, Natur og ungdom, Miljøstiftelsen Bellona og Greenpeace Norge.

Statens forurensningstilsyn mener at ulike gjenbruksalternativ er mangelfullt utredet.

Olje- og energidepartementets kommentar: Gjenbruk anses ikke å være aktuelt på stedet på grunn av innsynkningsproblemene i Ekofiskområdet. Pr. i dag er gjenbruk av hele innretningen på annen lokalitet heller ikke teknologisk mulig. Rettighetshaver legger imidlertid opp til egen markedsføring av utstyr og at det vil stilles krav til opphuggingskontraktør om markedsføring av utstyr og materiell med henblikk på mest mulig gjenbruk.

Forsvarsdepartementet finner det prinsipielt betenkelig at innretninger etterlates på norsk sokkel, og viser blant annet til sikkerhetsaspektet i forbindelse med undervannsbåtoperasjoner og neddykket seilas.

Olje- og energidepartementets kommentar: Departementets anbefaling vil innebære full fjerning av 2/4-S. Understellet vil dessuten, inntil fjerning finner sted, bli stående innenfor sikkerhetssonen på Ekofiskområdet.

Kommunal- og regionaldepartementet og *Oljedirektoratet* påpeker i sine uttalelser at sikkerhets- og arbeidsmiljømessige forhold knyttet til fjerningen vil foregå samtidig med at det vil være et høyt aktivitetsnivå på andre deler av Ekofiskfeltet, og understreker derfor nødvendigheten av at det foreligger avtaler mellom Statoil og Phillipsgruppen med hensyn til koordinering mellom de to selskapene før arbeidet på feltet igangsettes.

Olje- og energidepartementets kommentar: Operatøren har opplyst at dette tas til etterretning, og at det vil bli utarbeidet planer og inngått avtaler som dokumenterer og tar høyde for de forhold som er påpekt.

Kystdirektoratet viser til at havne- og farvannslovens bestemmelser kan komme til anvendelse når installasjoner tas til land for opphugging, og at transportløsning tas opp med Kystverket når den er nærmere avklart.

Olje- og energidepartementets kommentar: Operatøren har opplyst at kommentaren fra Kystdirektoratet tas til følge.

Olje- og energidepartementets vurdering

Vedtak om disponering skal fattes i overensstemmelse med kap. 5 i petroleumsløven og OSPAR-konvensjonen av 1995. I henhold til OSPAR-beslutningen av 1998 om disponering av utrangerte offshore installasjoner (jf. St.prp. nr. 8 (1998-99)), skal alle plattformer med stålunderstell som veier mindre enn 10 000 tonn fjernes og disponeres over på land. Statpipe 2/4-S faller inn under denne kategori.

Departementet anbefaler derfor at hele plattformen fjernes og tas til land. Fjerning av overbygget skal finne sted i 2001, mens understellet blir midlertidig etterlatt inntil andre overflødige installasjoner i Ekofiskområdet skal disponeres. Kommunal- og regionaldepartementet har ingen merknader til at fjerning av overbygget utsettes i forhold til opprinnelig plan fra 2000 til 2001.

Det anbefales videre at vedtaket åpner for annen bruk av innretningen. Anbefalingen er i tråd med rettighetshavernes forslag.

I forbindelse med oppstart av Ekofisk omløp ble en 4,2 km lang del av gassrørledningen Statpipe inn til 2/4-S overflødig. Departementet vil ta stilling til endelig disponering av rørledningen etter at det pågående utredningsprogrammet om endelig disponering av rørledninger er sluttført.

Statens andel av kostnadene

Når det kreves at innretninger brukt til utvinning eller rørledningstransport av petroleum skal fjernes, vil staten yte direkte tilskudd til dekning av en andel av fjerningsutgiftene etter fjerningsfordelingsloven. Etter § 2 i loven skal statens prosentvise del av fjerningsutgiftene i forhold til den enkelte rettighetshaver fastsettes lik summen av rettighetshaverens endelige utlignede skatter på inntekt av utvinning og rørledningstransport av petroleum for de årene innretningen har vært i bruk for rettighetshaveren, dividert med summen av rettighetshaverens alminnelige inntekt av slik virksomhet over det samme tidsrommet.

En av rettighetshaverne har søkt om fastsettelse av tilskudd etter unntaksbestemmelsen i lovens § 6. Dette spørsmålet er ikke ferdig behandlet, men vil uansett bare kunne få en svært begrenset effekt for statens samlede tilskuddsandel.

Finans- og tolldepartementet har på basis av rettighetshavernes oppgaver beregnet statens gjennomsnittlige tilskuddsandel for Statpipe 2/4-S til om lag 66 pst., dvs. 200 mill. kroner, hvorav 90 mill. kroner for fjerning av overbygg og bruer forventes å påløpe i 2001, og 110 mill. kroner for fjerning av understell. Utgifter til fjerning av understellet vil påløpe på et senere tidspunkt, jf. anbefalingen om at understell etterlates til andre overflødige installasjoner i Ekofiskområdet skal disponeres. Det er ikke forventet at det vil påløpe tilskuddsberettigede utgifter for Statpipe 2/4-S i 1999 eller 2000.

I Regjeringens budsjettforslag for 2000, jf. St.prp. nr. 1 (1999-2000), ble det informert om at det for et av fjerningsprosjektene var usikkert om fjerningsarbeidet ville bli skjøvet ut i tid, og at dette ville medføre vesentlig reduksjon i anslaget på fjerningsutgifter under kap. 2442, post 70 i 2000. Denne usikkerheten knyttet seg til fjerning av Statpipe 2/4-S, der det nå legges til grunn at kostnadene påløper i 2001. Departementet vil oppdatere anslaget for fjerningstilskudd i 2000 ved en senere anledning.

Konklusjon

Departementet anbefaler at:

1. Overbygget på stigerørplattformen Statpipe 2/4-S fjernes og tas på land for opphugging og resirkulering.
2. Understellet på Statpipe 2/4-S fjernes i sammenheng med disponering av de øvrige utrangerte installasjonene på Ekofiskfeltet.
3. Beslutning om disponering av den 4,2 km lange rørledningen fra Statpipe til 2/4-S utsettes.

På denne bakgrunn bes det om Stortingets samtykke til at innretningen Statpipe 2/4-S blir disponert i samsvar med Olje- og energidepartementets anbefaling, jf. Forslag til vedtak VII.

Olje- og energidepartementet

t i l r å r :

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om disponering av Statpipe 2/4-S og endringer av bevilgninger på statsbudsjettet for 1999 m.m. under kap. 1820, 1825, 1860, 1892, 2440, 4810, 4820, 4826, 4860, 5440 og 5608.

Vi HARALD, Norges Konge,

s t a d f e s t e r:

Stortinget blir bedt om å gjøre endringer på statsbudsjettet for 1999 i samsvar med et framlagt forslag.

Tilråding fra Olje- og energidepartementet ligger ved.

Forslag til vedtak om endringer i statsbudsjettet for 1999

I.

Utgifter:

Kap.	Post	Formål	Kr
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat (jf. kap. 4820 og 4829)	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , økes med	10 000 000
		fra 27 600 000 til 37 600 000	
	74 (ny)	Tilskudd til ettergivelse av lån, bevilges med	630 000
1825		Energiøkonomisering	
	72	Introduksjon av ny energiteknologi og bioenergi, <i>kan overføres</i> , reduseres med	114 000 000
		fra 114 000 000 til 0	
1860	(nytt)	Statsforetak under Olje- og energidepartementet (jf. kap. 4860)	
	90	Innskuddskapital, bevilges med	1 925 000 000
2440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (jf. kap. 5440)	
	30	Investeringer, økes med	1 500 000 000
		fra 28 000 000 000 til 29 500 000 000	

Inntekter:

Kap.	Post	Formål	Kr
4810		Oljedirektoratet (jf. kap. 1810)	
	03	Refusjon av tilsynsutgifter, reduseres med	5 000 000
		fra 54 000 000 til 49 000 000	
	05	Salg av publikasjoner, reduseres med	2 000 000
		fra 4 000 000 til 2 000 000	
4820		Norges vassdrags- og energidirektorat (jf. kap. 1820 og 1892)	
	02	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet, økes med	10 000 000
		fra 22 600 000 til 32 600 000	
	90 (ny)	Ettergivelse av lån, bevilges med	630 000
4826	(nytt)	Hjemfalte anlegg	

Om disponering av Statpipe 2/4-S og endringer av bevilgninger på statsbudsjettet for 1999 m.m. under Olje- og energidepartementet

	03	Salgsinntekter, bevilges med	200 000
4860		Statsforetak under Olje- og energidepartementet (jf. kap. 1860)	
	91	Avdrag, Statkraft SF, økes med	3 850 000 000
		fra 425 000 000 til 4 275 000 000	
5440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (jf. kap. 2440)	
	24	Driftsresultat, økes med	7 000 000 000
		fra 25 000 000 000 til 32 000 000 000	

		Spesifikasjon:		
		Driftsinntekter	72 800 000 000	
		Driftsutgifter	-16 100 000 000	
		Lete- og feltutviklingsutgifter	-1 800 000 000	
		Avskrivninger	-14 500 000 000	
		Renter	-8 400 000 000	

	30	Avskrivninger, reduseres med	400 000 000
		fra 14 900 000 000 til 14 500 000 000	
	50 (ny)	Overføring fra Statens petroleumsforsikringsfond, bevilges med	550 000 000
	80	Renter, økes med	100 000 000
		fra 8 300 000 000 til 8 400 000 000	
	85 (ny)	Renter på mellomregnskapet, bevilges med	-20 000 000
5608		Renter av lån til statsforetak under Olje- og energidepartementet	
	81	Renter, Statkraft SF, økes med	35 000 000
		fra 218 000 000 til 253 000 000	

II.

Stortinget samtykker i at Norges vassdrags- og energidirektorat kan nettoføre inntekter anleggsvirksomheten over kap. 1820 Norges vassdrags- og energidirektorat, post 30 Forbygningsarbeider og opprydningstiltak.

III.

Stortinget samtykker i at bevilgningen over kap. 1820 Norges vassdrags- og energidirektorat, post 71 Refusjon av dokumentavgift, påføres stikkordet «kan overføres».

IV.

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 1999 kan gi tilsagn ut over gitt bevilgning over kap. 1825 Energiøkonomisering, post 72 Introduksjon av ny energiteknologi og bioenergi, for inntil 184 mill. kroner.

Om disponering av Statpipe 2/4-S og endringer av bevilgninger på statsbudsjettet for 1999 m.m. under Olje- og energidepartementet

V.

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet kan utvide Statkrafts låne- og garantiramme med inntil 10 mrd. kroner, fra 32,5 til 42,5 mrd. kroner.

VI.

Stortinget samtykker i at bevilgningen over kap. 1892 Kraftforsyningsberedskap, post 70 Tilskudd til sikringstiltak, kan overskrides mot tilsvarende merinntekt over kap. 4820 Norges vassdrags- og energidirektorat, post 50 Refusjoner.

VII.

Stortinget samtykker i at innretningen Statpipe 2/4-S disponeres i samsvar med Olje- og energidepartementets anbefaling.